

Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i.

TISKOVÁ ZPRÁVA

Vápnění zajišťuje přísun živin pro zdravý vývoj lesů

(Postupy výběru vhodných lokalit stanovuje aktualizovaná metodika)

Strnady, 5. března 2015 - Vápnění je jednou z účinných metod, jak stabilizovat nebo zlepšit zdravotní stav lesních porostů. Na základě nových poznatků vyplývajících z plošných průzkumů lesních půd vznikla ve Výzkumném ústavu lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i. (VÚLHM) aktualizovaná metodika pro výběr ploch pro plošnou chemickou melioraci.

Vápnění lesních půd není zaměřeno jen na vybrané přírodní lesní oblasti s výraznou imisní historií, projekty jsou méně omezeny kategoriemi lesnické typologie, ale více by se měly opírat o konkrétní chemické analýzy půd a asimilačních orgánů (jehlic a listů) stromů. Metodika rovněž zohledňuje některé legislativní změny, ke kterým došlo – např. vznik chráněných území NATURA 2000.

Metodika je určena pro vlastníky a správce lesních majetků a pro orgány státní správy a instituce zabývající se přípravou, realizací a kontrolou vápnění lesních porostů. Metodiku je možné využít při přípravě projektů chemické meliorace lesních půd, při vyhodnocení odběrů půdních vzorků a vzorků asimilačních orgánů v rámci poradenské činnosti (návrhy praktických opatření) i pro vhodné načasování opakovaných zásahů na místech s půdami výrazněji ochuzenými vlivem acidifikace.

„Cílem metodiky je na základě současných poznatků stanovit postupy výběru vhodných lokalit pro vápnění lesních porostů, tak aby byl zásah odůvodněný, efektivní, přinesl požadované výsledky z hlediska zlepšení výživy a zachování či zlepšení zdravotního stavu lesních porostů. Zároveň aby byla minimalizována environmentální rizika, která jsou s prováděním vápnění (ať již leteckou, či pozemní aplikací) spojena,“ uvedl za řešitele Vít Šrámek, vedoucí Útvaru ekologie lesa.

Ilustrační foto (archiv VÚLHM)

Výběr konkrétních ploch pro vápnění lesních porostů z prostředků státního rozpočtu provádí vlastníci lesních pozemků, případně odborný lesní hospodář. Vhodnost typologických kritérií navržených ploch, vhodnost porostů a návaznost na předchozí projekty vápnění ověřuje VÚLHM. Ten rovněž posuzuje vhodnost ploch z hlediska chemických vlastností lesních půd.

Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i.

Chemické analýzy mohou být zajištěny z půdních průzkumů VÚLHM, Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského, případně z průzkumů Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů. Mohou být rovněž zajištěny v rámci poradenských služeb poskytovaných vlastníkům lesů. Celkový projekt návrhu vápnění předkládá vlastník lesa ke schválení státní správě (místně příslušná obec s rozšířenou působností, příslušný krajský úřad, správa CHKO).

Schválený projekt chemické meliorace je předán Ministerstvu zemědělství nebo pověřenému pracovišti, které může být za tímto účelem stanoveno.

Příručka je ke stažení na stránkách VÚLHM:

http://www.vulhm.cz/sites/files/Informatika/Methodiky/LP_7_2014.pdf

Aplikace vápnění jsou směřovány do lesních porostů s příznaky narušení výživy. Takové lokality se nachází obvykle v oblastech s dlouhodobým působením kyselých depozic, zpravidla na méně příznivých geologických podložích, kde mají lesní půdy nižší schopnost odolávat kyselým srážkám. Nemusí však jít pouze o regiony v minulosti výrazně zatížené znečištěním ovzduší či horské polohy. Vhodným identifikačním parametrem je chřadnutí lesních porostů, či projevy diskolorace (změna zbarvení) asimilačních orgánů spojené s nedostatkem bazických živin (např. žloutnutí starších ročníků jehličí smrkových porostů vlivem nedostatku hořčíku).

V příštích deseti letech lze očekávat vápnění zhruba ve stejném rozsahu jako v minulém desetiletí, tedy na cca 40 – 50 tis. ha lesů.

Související literatura:

- Šrámek, V. – Fadrhonsová, V. – Jurkovská, L.: Metodika výběru ploch pro vápnění lesních půd, Lesnický průvodce 7/2014, Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i., Strnady.
- Šrámek, V. – Fadrhonsová, V. – Jurkovská, L.: Kontroly aplikací vápnění v lesních porostech, Lesnický průvodce 6/2014, Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i., Strnady.
- Šrámek, V. – Novotný, R. – Fiala, P. a kol.: Vápnění lesů v České republice, Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Výzkumným ústavem lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i., Praha 2014.

Kontakt na autory metodiky:

doc. Ing. Vít Šrámek, Ph.D. Ing. Věra Fadrhonsová, Ing. Lucie Jurkovská

Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i.

Útvar ekologie lesa

Strnady 136

252 02 Jiloviště

Tel.: +420 257 892 232

e-mail: sramek@vulhm.cz; fadrhonsova@vulhm.cz; vortelova@vulhm.cz

www.vulhm.cz